

Domowe zabawy logopedyczne dla dzieci w wieku przedszkolnym

I. Zabawy ogólnorozwojowe

1. „Robimy miny” - za pomocą mimiki twarzy pokaż jak wyglądasz, gdy jesteś:

- szczęśliwy ,
- smutny,
- przestraszony,
- zadowolony,
- zdziwiony.

2. Zabawy „paluszkowe”.

- łączenie palców,
- rozbijanie bąbelków z koperty bąbelkowej,
- nauka wierszyków połączonych ze zmianą układu palców np.: „Kominarz”, „Warzyła kokoszka”, „Mamo – mamo”, „Rodzinka”, „Dzwony”.

II. Zabawy oddechowe.

a/ **dmuchamy na:** piórka, kulki waty, skrawki papieru, ponacinaną w paski kartkę papieru, papierki lub papierowe zabawki zawieszona na nitce, wodę w szklance, piłeczki ping – pongowe (dzieci rozgrywają mecz), organizujemy wyścigi papierowych żaglówek puszcanych na wodzie w misce. Dmuchaemy bezpośrednio buzią lub przez słomkę (usta zaokrąglone).

b/ **robimy bańki mydlane i rozbijamy je palcami** (przekraczanie linii środkowej ciała),

c/ **nakładamy za pomocą słomki i oddechu** drobne elementy na obrazki np. kropki na muchomorze, kropki na biedronkę, wisienki na tort, jabłka lub gruszki na drzewo, kwiaty na łąkę itp.

III. Zabawy wspomagające usprawnianie języka, warg, zuchwy i policzków:

Przykłady ćwiczeń usprawniających język

1. **Wszystkie podstawowe ruchy języka można wykonać w zabawie „Języczek – wędrowniczek”.**

W ćwiczeniu tym język wędrując dotyka:

- wargi górnej,

- wargi dolnej,
- kącików ust,
- stara się dosięgnąć do nosa.

2.Zabawa w kotka, który wypił miskę mleka i oblizuje pyszczek. Dzieci oblizują wargi dookoła, dotykają czubkiem języka do górnej wargi, dolnej wargi i do brody.

3.Próbujemy zrobić z języka:

- szpilkę (jeszcze cieńszy język),
- koci grzbiet (czubek języka opiera się o krawędzie dolnych zębów),
- łyżkę lub miseczkę (język lekko skulony, czubek uniesiony),
- szufelkę (uniesione lekko boki języka, płaski środek),
- rurkę (chcemy wypić sok, a nie mamy czym),
- pokazujemy, jak żmija porusza językiem (cienki, ruchliwy język wysuwa się we wszystkie strony),
- naśladujemy kota wylizującego talerzyk,
- pokazujemy, jak miś oblizuje się po zjedzeniu miodu (staranne oblizywanie warg przy szeroko otwartych ustach); język wolno krąży dookoła, zaczynając raz od lewej, raz od prawej strony.

4.Zabawa w „zmęczonego psa” – wysuwanie języka na brodę.

5.Konkurs „kto najwyżej dosięgnie” – unoszenie języka w kierunku nosa.

6.Dotykanie czubkiem języka kącików ust – buzia szeroko otwarta. Ćwiczeniu może towarzyszyć fabuła. Oto przykłady:

a/ **wycieraczki** w samochodzie przesuwają się raz w prawo, raz w lewo.

b/ **wahadło** zegara przesuwa się raz w prawo, raz w lewo.

c/ **wąż** pełźnie skręcając to w jedną, to w drugą stronę.

7.Zabawa w „śpiący język” – układanie języka płasko na dnie jamy ustnej, język leży za zębami.

8.Ćwiczenie pionizacji języka – dotykanie czubkiem języka do podniebienia:

- a/ **malarz maluje sufit** dużym pędzlem – język, jak duży pędzel, maluje podniebienie.
- b/ **po listku chodzą biedronki**, mają dużo kropek na czerwonych skrzydłach –
malujemy czubkiem języka kropki na podniebieniu.
- c/ **muchomor ma dużo kropek na kapeluszu** – malujemy kropki na podniebieniu.
- d/ **dzięcioł stuka dziobem w drzewo** – stukamy czubkiem języka w dziąsła tuż za zębami.
- e/ **ze zjeżdżalni zjeżdża się z góry na dół** – zjeżdżamy językiem po podniebieniu
od górnych zębów w głąb buzi.

Przykłady ćwiczeń usprawniających wargi i zuchwę – zabawy

1. Dzieci naśladowują ruchy buzi różnych zwierząt:

- **rybka** (wargi wysunięte, rozszerzone na końcu; poruszamy buzią jak rybka),
- **dziobek ptaka** (złączone wargi, wysunięte daleko do przodu),
- **zły pies** (górną wargę uniesioną, zęby widoczne),
- **królik**, który zjada trawę (górną wargę porusza się w różnych kierunkach),
- **koń** (parskanie wargami).

2. Dzieci pokazują jak wyglądają:

- **wesołe usta** (wargi płaskie, rozciągnięte „od ucha do ucha”, kąciki ust uniesione ku górze),
- **smutne** (podkówka z warg),
- **obrażone** (wargi nadęte),
- **złe** (wąski, cienki pasek),
- **jak wyglądalibyśmy bez warg** (wargi wciągnięte do wewnątrz).

3. Zamieniamy się w **dzidziusia** i naśladowujemy ssanie smoczka (naprzemienne wciąganie i wypychanie warg).

4. Zabawa w **baloniki** (policzki nadęte, usta ściągnięte).

5. Przesyłanie **całusków** (wargi zaokrąglone, wysunięte do przodu jak przy „u”)

„u” – cmok – „u” – cmok ...itd.

6.Wciąganie policzków w głąb jamy ustnej. – Schudliśmy w mgnieniu oka! (wypuszczamy powietrze, a

następnie silnie wciągamy policzki do wewnątrz, tak aby ściśle obejmowały zęby, tworząc widoczne wklęsnięcie).

7.Wciąganie warg w głąb jamy ustnej (mówimy, że „usta zagląдают do brzucha”).

8.Układanie warg w kształcie koła (zęby „zamknięte” i widoczne; można zaproponować konkurs „czyje

kółko jest najładniejsze”).

9.Zamykanie i otwieranie ust (zęby są widoczne dzięki rozchylonym wargom; zabawa w „otwieranie i zamykanie domku, w którym mieszka język”).

10.Wysuwanie żuchwy i cofanie (zęby chcą podrapać nos i brodę).

11.Zabawa w leniuszka, który cały czas ziewał. Żuchwa opuszczona, a następnie unoszona ku górze. W tym czasie język leży nieruchomo na dnie jamy ustnej, wargi nie wykonują żadnych samodzielnych, dodatkowych ruchów.

12.Zabawa w naśladowanie żucia tak jak osiołek, krowa. Dzieci wykonują ruchy żuchwy w lewo i w prawo, do przodu i do tyłu. W tym czasie dzieci mogą chodzić na czworakach i naśladować odgłosy zwierząt.

13.Zabawa w „uśmiech osiołka”. Osioł uśmiecha się, woła „u – i” otwierając szeroko pyszczek i pokazując wszystkie zęby. W czasie wypowiedzania „u” wargi są zwężone w ryjek, a w czasie wypowiedzania „i” wargi są rozszerzone i pokazujemy wszystkie zęby.

14.Zabawa w „ciekawskie usta”. Zęby są złączone, wargi ułożone w kształcie dziobka. Ciekawskie

usta chcą zobaczyć lewe i prawe ucho. Dzieci przesuwają ściągnięte wargi w lewo i w prawo.

15. Między wargi wkładamy kawałek papieru i mocno je zaciskamy. Kolega próbuje wyciągnąć papier. Bronimy się, na ile pozwoli siła zamkniętych warg.

16. Kto ma chomika albo kto go kiedyś widział? Zwróciliście uwagę, jak wygląda, kiedy trzyma w policzkach swoje zapasy? Spróbujcie pokazać, jak wygląda chomik ze zgromadzonymi zapasami?

17. Co się stało z moimi ustami? Prawie ich nie mam! (Mocno wciągamy powietrze do wnętrza jamy ustnej, nie wypuszczając powietrza).

18. Ćwiczeniem warg jest też gra organkach, flecie, trąbce, gwizdkach.